

06.01.2015 г. / 11:05:09

Вяра

20.07 по еретическия, †07 юли по църковния календар - Св. мъченица Кириакия (Неделя). Св. преподобни Тома Малеин. Св. преподобномъченици презвитер Епиктет и монах Астион. Св. мъченици Перегрин, Лукиан, Помпей, Исихий, Папий, Саторнин и Герман

Страдание на света мъченица Кириакия (Неделя) (нач. на IV в.)

Света мъченица Кириакия (Неделя). Фреска от църквата "Благовещение". Грачаница. Косово. Сърбия. Около 1318 г.

При царуването на император Диоклетиан един християнин на име Доротей и жена му Евсевия се молели на Бога да им дарува дете, понеже били бездетни. Те обещавали да Му посветят чедото си, ако Господ чуе молбите им. По молитвите им един неделен ден им се родило момиче, което нарекли Кириакия и го кръстили със светото кръщение. Те възпитавали дъщеря си в християнското учение, в добри наставления и непорочност, за да я дадат за служение на Бога, както било тяхното намерение. В това време против християните било повдигнато гонение и благочестивите родители с дъщеря си били предадени на императора, който ги осъдил и отначало заповядал дълго да бъдат бити, а после изпратил Доротей и Евсевия в Митиленската страна при управителя Иуст, а Кириакия - в Никомидия при кесаря Максимиан. Кесарят разпитал светицата и като видял, че е твърда и непоколебима във вярата, заповядал да бъде хвърлена на земята и дълго и без милост бита. Докато траело мъчението, Кириакия се молела и това много разгневilo Максимиан, но светата мъченица му казала:

- Не се заблуждавай, Максимиане! Никога няма да ме накараш да се подчиня на волята ти, защото ми помага Бог.

След това Максимиан пратил света Кириакия при управителя на Витиния Иларион, който я разпитал и заповядал да я отведат в идолския храм. Но светицата се помолила и по молитвите ѝ станало голямо земетресение. Идолите паднали на земята и се разсипали на прах, а в храма се издигнала вихрушка и го разпиляла. После блеснала огнена мълния и изгорила лицето на управителя Иларион, той паднал от трона си и умрял мигновено. Тогава дошъл другият княз на областта, съуправител на първия, и като научил за случилото се, осъдил Кириакия да бъде изгорена. По негова заповед била нагорещена голяма скара, на която положили светицата. Тя

вдигнала ръце за молитва и дълго се молела. Внезапно на чистия летен небосклон се появил облак и угасил жарта, така че Кириакия останала напълно невредима. Тогава управителят заповядал да я доведат в съдилището и да пуснат срещу нея различни зверове. Но и сега тя не претърпяла вреда, защото вместо да се хвърлят срещу нея, зверовете легнали в нозете ѝ. Като видели това, много от езичниците повярвали в Господ Иисус Христос, а Кириакия била хвърлена в тъмница. След известно време управителят отново седнал в съдилището и я осъдил на смърт.

*Мъченичество на св. Кириакия
Никомидийска. Фреска от манастира на св.
Кириакия на о. Корфу, Гърция*

Света Кириакия поискала разрешение да се помоли. Тя се молила дълго и като дала наставления на съпровождащите я християни, се преклонила към земята и мирно предала духа си на Бога. Когато войниците дошли да изпълнят присъдата, я намерили вече мъртва и се удивили. Тогава от небето се чул глас, който им казал:

- Братя! Идете и разкажете за великите Божии дела.

След тия думи воините се завърнали, прославяйки Бога.

Тропарь мученицы Кириакии

глас 3

Одолением чудесным/ победила еси вражия силы до конца,/ Недело преславная,/ идоложрения бо тьму/ далече Креста честнаго светлостию прогнала еси. / Мученице всехвальная,/ Христу Богу молися/ даровати нам велию милость.

(Перевод: Победой чудесной ты сокрушила вражеские силы до конца, Неделя (Кириакия от греч. Κυριακή - Неделя) преславная, ибо тьму служения идолам далеко прогнала светом почитаемого Креста. Мученица всеми прославляемая, Христу Богу молись о даровании нам великой милости.)

В помят на преподобниа наш отец Тома Малеин (X в.)

Св.
преподобни
Тома
Малеин.
Годишна
минейна
икона от
Русия. 1-ва
половина на
XVI в.

Преди да приеме монашески сан, преподобният Тома служел във войската и бил известен с богатството и храбростта си. Той притежавал голяма телесна сила и извършил немалко подвизи в сраженията - много пъти благодарение на него съплеменниците му удържали победи над враговете. Но поради любовта си към Христа, Тома оставил света и житейската суета и поел благото Христово иго - монашеския чин. Той се стремил да се уподоби на своя Господ, като се обрекъл на нищета и възпитавал в себе си смирение, за което търсел наставленията на богоугодни подвижници от различни манастири, известни с постническия си живот. Пожелал пълно спокойствие за постническите си подвизи, Тома се отправил в пустинята. През нощта пред него заблестял огнен стълб на небето и самият свети пророк Илия му се явил, за да му покаже пътя към вътрешността на пустинята. Упътван от такъв водач, Тома стигнал планината, наречена Малея, която станала за него същото, каквото за Илия планината Кармил. Тук той заживял в самота, пребивавайки в общение само с Бога и сподобявайки се с божествени откровения и видения.

Както преди, докато живеел в света и храбро побеждавал видимите врагове, така и сега, след като оставил света и обитавал в пустинята, с непрестанната си молитва като с остър меч поразявал и прогонвал невидимите пълчища от зли духове. И както не може да се скрие от погледите на човеците

град, който стои наврѣх планината, или звезда, сияеща на небесната твърд, така и преподобният Тома не могъл да се скрие от хората в пустинната планина Малея, където сияел със своята святост като ярка звезда и озарявал земята.

Когато хората научили за подвижника, той станал просветител за помрачените в разума и помощник на нуждаещите се от помощ, защото Бог му дал силата да чудотвори и благодатта да изцелява. Той по чуден начин изцелявал всякакви болести, давал прозрение на слепите, на недъгавите възвръщал способността правилно и леко да ходят, а веднъж по неговата молитва на безводно място се открил извор на вода. Не само по време на земния си живот Тома извършвал множество чудеса, но и след като се преставил в Бога, ставали чудеса от честните му мощи. Вярващите получавали необикновено бързо изцеление от всякакви недъзи, и дори от неизлечими болести, а също и от беснуване - по молитвите на светеца, и по благодатта на Христа, нашия Бог.

Тропарь преподобным Акакию Синайскому и Фоме, иже в Малеи

глас 1

Светѣла богосиѣнная мѣру/ и ѣноков одушевлѣнныя зарѣ,/ Фомѣ чудесѣ, Акѣкий же послушѣнием,/ возсиѣсте свѣтло;/ сих, ѣко имѣющих дерзновѣние к Бѣгу,/ молѣтвами во бранех посѣбствовать мѣлим,/ да прѣсят от Христѣ Бѣга даровѣти прощѣние согрешѣний// чтѣщим их святѣю пѣмѣть.

(Перевод: Светила Богом явленные миру и монахов духовное сияние, Фома - чудесами, Акакий же послушанием просияли ярко, их, как имеющих дерзновение к Богу, просим помочь молитвами в битвах, да просят они у Христа Бога

даровать прощение согрешений почитающим их святую память.)

Кондак, глас 4:

Велию победу мужески показал еси, отонудуже божественною любовию разгоревся, царя тленнаго и вся красная преобидел еси, на горе малейстей вселение совершив: от неяже в небесная возшел еси к царю царей, Фома, моли непрестанно о всех нас.

(Мъжествено си удържал велика победа и разгорял се от божествена любов си презрял тленния цар и всяка красота и си се поселил на Малеината планина; от нея си преминал на небесната, при Царя на царете: Тома, моли се непрестанно за всички нас.)

Житие и страдание на светите преподобномъченици презвитер Епиктет и монах Астион (290 г.)

При царуването на нечестивия римски император Диоклетиан, в една от източните области на Римската империя живеел добродетелен монах на име Епиктет. Той бил презвитер и от младите си години служел на Христа. Епиктет имал дар за чудотворство, даден му от Бога заради чистия му живот. Той изцелявал всякакви болести - възвръщал зрението на слепи, очиствал прокажени, вдигал от одъра разслабени, прогонвал бесове. Някои от тези чудеса, които удостоверяват неговата святост, заслужават особено внимание.

Веднъж, докато Епиктет стоял в килията си, разположена недалеч от едно село, и се упражнявал в молитви и благоговейни размишления, един комит занесъл при него

петнадесетгодишната си дъщеря, която била напълно разслабена. Желаете ли дъщеря му да получи изцеление, той паднал в нозете на Епиктет и го умолявал:

- Човече Божий! Съжали ме и не ме отблъсквай. Та нали и милосърдният Бог, Комуто служиш, не отхвърля никого, който идва при Него. Ето, единствената ми дъщеря е болна вече три години и не може да помръдне никой член от тялото си. Едва е жива, но твърдо вярвам, че Този, Който е изцелил жената, страдаща от кръвотечение дванадесет години, може да даде здраве и на нея. Само се помоли за нас и ни съжали, защото сме чеда на Христовата Църква и сме просветени със светото кръщение.

Тогава Божият служител Епиктет се помолил усърдно и помазал с осветен елей разслабеното момиче. То веднага оздравяло и се изправило на крака, а всички присъстващи въздали благодарение на Бога. Преподобният казал на комита:

- Възлюбени! Ако искаш никой в твоя дом да не боледува, всяка неделя се причастявай заедно с домашните си с божествените тайни на Тялото и Кръвта Христови, като преди това очистиш сърцето си както подобава.

После ги отпратил с мир.

Друг път при него довели един бесноват. Преподобният го оставил три дни при себе си, като с молитвите си подлагал беса на страшни мъчения, който изразявал с такива думи състоянието си:

- О, мъка, мъка! Защо понасям това? Не беше ли по-добре да остана във Фригия, в идолското капище, и всеки ден да приемам поклоненията и жертвите на множество неразумни люде? А сега трябва без вина да търпя мъчения от един човек.

На третия ден светият презвитер запретил на беса и го

прогонил от бесноватия.

Друг път довели при светеца една благородна и знатна жена езичница, която изгубила зрението си и напразно търсела изцеление от различни лекари. Тя умолявала Божия човек да докосне с десница незрящите ѝ очи, защото знаела, че от неговите ръце се извършват много чудеса и се изцеляват болни. Светецът чул усърдните ѝ молитви, в които се разкривала нейната вяра, и поставил ръката си върху очите на жената, призовавайки името на Господа Исуса Христа. Тя веднага прогледнала и възкликнала:

- Слава на Тебе, Боже на християните!

Тогава се обърнала към Христа заедно с целия си дом.

Дълго може да говорим за чудесата на този Божий угодник, но е достатъчно и това, което казахме, за да видим неговата святост. Затова е време да преминем и към другите предания за него.

Веднъж един 18-годишен юноша на име Астион се разхождал със слугите си и случайно стигнал до мястото, където живеел преподобният. Той бил езичник и син на богат велможа от близкия град. Но всъщност Божият Промисъл го довел до килията на светеца. Той поискал да разбере кой живее в нея и като влязъл, видял един мъж, почтен на вид, който любезно го приел, предложил му да седне и го запитал:

- Откъде си, чедо? И кои са твоите родители?

Юношата отговорил:

- Баща ми е градоначалник, а майка ми е дъщеря на сенатора Юлиан. Аз съм единственото им дете и те ми се любуват като на скъпоценен бисер.

А светецът му казал:

- Вярно казваш, чедо, че родителите ти се любуват като на скъпоценен бисер. Да, те само те гледат, но не те притежават. Защото твоята блажена душа е по-скъпа от всички бисери и е приятна на Христа, нашия Спасител, Който, както виждам, я е избрал да Му служи. Послушай ме, възлюбено чедо! Отхвърли от себе си всичко, което принадлежи на този временен суетен свят, за да получиш в бъдещия живот невидимите вечни блага заедно със всички светии. Защото всичко, което виждаме в света, преминава край нас и свършва скоро, а онова, което Бог е приготвил за тези, които Го обичат и Му служат, пребивава вечно, както е вечен и Самият Бог. Видимото злато и сребро не са ценност, а само прелест за хората. Аз ще ти кажа кое е истинското злато, което си струва да придобиеш. В нашите християнски книги има такова обръщение: "съветвам те да си купиш от Мене злато, през огън пречистено, за да се обогатиш; и бяло облекло, за да се облечеш, и да не се виждат срамотите на твоята голота". Това чисто злато е нашият Господ Христос, възпламеняващ божествена любов в сърцата на хората. Ако ти, чедо, поискаш да Го имаш в сърцето си, веднага ще ти бъдат приготвени небесни богатства и ти ще се облечеш в бели одежди, а те са вярата, надеждата и любовта. Щом ги облечеш като броня, ще бъдеш не само над този видим свят, но ще победиш и дявола, когото вие почитате като бог, и всичките му служители. А още, възлюбени, трябва да знаеш и това, че родилият те по плът не е твой истински отец, защото ти е дал само тленната плът, която скоро умира. Истинският ти отец е Всесилният Бог. Той е създал твоята безсмъртна душа и я е пратил в тялото ти, заченато също по Негова воля. И така, ти имаш един родител - видим, и Друг, Който е невидим. Видимият ти родител е смъртен, подвластен на времето, на бедствия и страдания, и е безсилен. А Невидимият ти Отец е безсмъртен, вечен, недостижим за страданията. Той е всемогъщ и държи всичко в ръцете Си. Той е казал - и ти си бил създаден в майчината утроба. Той е заповядал - и ти си

излязъл от утробата на майка си. По Негова воля си достигнал юношеска възраст. И ако децата трябва да почитат родителя си по плът, толкова повече трябва да почитат Онзи, който ни е създал по Свой образ и подобие, дал ни е мисъл и разум и ни е поставил да властваме над творенията на Неговите ръце. По Своята благост от роби ни е направил Свой синове, братя и приятели. Затова Него - нашия истински Отец, дарувал ни толкова блага - ние трябва да познаваме, обичаме, да Го почитаме и винаги да Му се покланяме. По същия начин наша истинска майка не е тази, която ни ражда от плът за този свят, а Тази, Която ни ражда духовно за вечния живот. Тя е вретена на нашия Спасител, почита се от ангелите, украсява се от пророците, прославена е от апостолите и мъчениците и се превъзнася от изповедниците, и за нея Христос Господ е приготвил небесния чертог. Тази свята майка хората наричат Църква. Нейният глас е глас на гълъбица, която се грижи за малките си; устата ѝ изливат мирото на апостолското учение; очите ѝ са истинската вяра и твърдата надежда на Бога; от ръцете ѝ капе смирената на благоденствията, които са извършени от състрадание и любов; два Нейни съсъда са двата завета: Старият, в който са учили пророците, и Новият, в който са проповядвали апостолите; а чрез светото кръщение Тя ражда своите чедо за безсмъртен живот. И така, ела, мило чедо! Пий от гърдата на тази истинска майка. Послушай моя съвет - отхвърли временните богатства на твоите родители, за да станеш наследник на вечните съкровища, приготвени за Божите синове. Послушай как истинският ти Отец говори чрез мене: излез от твоята земя, от твоя род и от дома на баща си, (та иди) в земята, която ще ти покажа, дето тече мед и мляко в ученията на пророците, апостолите и светите отци. И когато изпълниш всичко, което ти е заповядано, ще получиш райско наследство, пред теб ще се открият небесните съкровища, ще ти бъде дадена славата на горното Царство, ще видиш ангелските чинове и ликовете на светиите, ще живееш с тях

като любящ и любим брат и ще бъдеш близко до Бога като син.

Благоразумният юноша изслушал тази вдъхновена реч на Божия човек, сърцето му се умилило и той повярвал в истинността ѝ. Но не казал нищо, опасявайки се, че слугите ще предадат неговите думи на родителите му. Затова си тръгнал, като се поклонил на достопочтения мъж.

На следващата сутрин в ранни зори Астион побързал да иде при преподобния старец сам, подобно на мъдра пчела, която лети отново на онова място, където вчера е събирала сладък мед. Той влязъл в килията на Господния презвитер и го приветствал с думите:

- Здравей, Христов апостоле, служителю на Новия Завет!

А светецът му отговорил:

- Здравей и ти, прекрасни младежо! Виждам те да носиш мъченическа одежда и венец от скъпоценни камъни.

Когато започнали да беседват, старецът казал:

- Чедо, покълна ли семето, което вчера по Божията благодост посяхме в сърцето ти? Ще даде ли плод? Или сърцето ти още пребивава в мрака на неверието?

Астион отговорил:

- Вчера ти казах, свети отче, че съм единствен син на родителите ми и те много ме обичат. Страхувам се да не ги огорча, защото, ако открито приема християнската вяра, от голяма печал те или ще се хвърлят в морето, или ще си загубят ума, или по някакъв друг начин ще сложат край на живота си. Не искам това, които ще ми донесе спасение, да стане причина за смъртта и вечната гибел на моите родители. Затова, ако благоволиш да приемеш съвета ми, отче, направи ме християнин тайно, а сега ме пригответи да приема кръщение.

Когато извършиш над мене всичко, което се полага по християнския чин, моля те, окажи ми милост, вземи ме със себе си в някоя далечна страна, която ти посочи Господ, за да не видят очите ми родителските сълзи, съвестта ми да не се поколебае пред тяхната тъга и от любов към тях да не навредя на делото на своето спасение.

Като чул тези думи на юношата, светият старец се възрадвал духом и му заръчал през всичките дни да пости и да се въздържа от осквернение с идоложертвена храна, а също и да възнася молитви към Христа Спасителя, истинския Бог. Младият Астион усърдно изпълнил тези заповеди. Тайно от домашните си той всеки ден посещавал стареца и се учел от него на светата вяра. Когато добре познал Христа и твърдо повярвал в Него, светият старец го кръстил.

Скоро след това една нощ те тръгнали на път, като Астион взел със себе си малко пари за пътуването. Когато стигнали морския пристан, те намерили кораб, който тръгвал за скитските страни, и се качили в него. Плавали доста дълго и слезли на брега на река Дунав в града, наречен Алмирис, разположен в скитските предели. Те намерили уединено място около града, построили си малка къща и се заселили там.

Като не виждали своя любим син, родителите на Астион започнали да го търсят навред, но не го намирали и много плакали, напразно призовавайки името му. Баща му възкликвал:

- Астионе, мило чедо, къде си сега? Любезни и единствени сине мой! Какво се е случило с тебе? От звяр ли си изяден или те е погълнала водната бездна? О, опора на старините ми и светлина на очите ми! Не зная къде да те търся сега и недоумявам в коя страна да пратя робите си за тебе!

Майката на Астион разкъсвала дрехите си и с плач се удряла

В гърдите:

- Кой те отлъчи от мене, мили сине Астионе! Дали християнският Бог не е пратил някого да те прелъсти и да те отвърне от нас. Горко ми, нещастната. Горко ми, изпълнена съм с безкрайна скръб. Напразни са били всички трудове и болести, които претърпях, докато те родя и отгледам! Погина плодът на утробата ми, погина надеждата и славата ми! Останала съм като опустял град. Досега бях майка, а сега вече не съм, защото се лиших от единственото си любимо чедо!

Така неутешимо плакали родителите на Астион. А Христовите раби Епиктет и Астион живеели около град Алмирис в постнически подвизи. Тяхното свято, добродетелно житие не останало тайно, защото светият презвитер Епиктет вършил много изцеления и при тях започнали да идват хора и да водят своите болни.

Веднъж една знатна жена отишла при тях със сина си, когото носели слугите, понеже бил глух, нем и разслабен. Детето било на около петнадесет години. Тя го сложила в нозете на светия старец и казала:

- Не зная откъде си дошъл, но вярвам, че ако поискаш, можеш да изцелиш сина ми. Очевидно ти си ученик на Назарянина, за Когото сме чували много чудни и удивителни неща. Ако наистина си Негов ученик, помогни ни и ни научи как да Го познаем, за да станем и ние Негови раби.

Светецът ѝ казал:

- Жено, ако повярваш от цялото си сърце, че един е истинският Бог, Който е създал за нас небето и земята и всичко видимо, молбата ти ще бъде изпълнена.

Като казал това, той наредил да вдигнат момчето от земята, три пъти плюнал в немите му уста и попитал:

- Кажи ни, чедо, в кой бог трябва да вярваме? В кумирите ли, които са направени от хора, или в разпнатия Иисус Христос, Който сега те изцелява?

Момчето високо възкликнало:

- Честни отче, трябва да вярваме в Иисуса Христа, Който винаги явява такива велики благодеяния на хората!

Като видели това чудо, алмирските граждани прославили Бога и в този ден повече от хиляда души мъже и жени повярвали в Христа, нашия Спасител. А Божията благодат извършвала чудеса не само чрез свети Епиктет, но и чрез Астион.

Веднъж той отишъл да донесе вода от река Дунав и срещнал един бесноват. Астион го осенил с кръстното знамение и бесовете веднага побягнали от човека с викове:

- О, Астионе! Твоята вяра и чистотата на сърцето ти по Божията воля имат голяма власт над нас!

Друг път Астион бил пратен от стареца по някаква работа и по пътя си видял един човек, паднал от високо здание и лежащ на земята като мъртъв, а родителите му плакали над него. Сърцето на блажения Астион се трогнало и той се помолил тайно:

- Господи Иисусе Христе! Някога чрез Своя апостол Павел от смъртните врата си върнал в живота Евтих, паднал от прозореца на третия кат, чрез апостола Си Петър си вдигнал Еней, който осем години лежал разслабен, и пак чрез свети Петър си укрепил стъпалата и глезените на хромия от майчина утроба и си му дал сили да ходи! Вдигни и сега този човек жив и здрав чрез мене, Твоя недостоен раб!

Като се помолил така, Астион приближил лежащия и

произнесъл апостолските слова:

“- В името на Исуса Христа Назорея стани и ходи!”

Взел го за дясната ръка и го изправил жив и здрав. А изцеленият, заедно с родителите си, веднага побързал към килията на светците, викайки:

- Има само един Бог - Богът на Епиктет и Астион! Наистина един е Бог - Богът на християните! Няма да си ида оттук, докато не направите християни мен и моите родители.

Господният свещеник Епиктет ги огласил и ги поучил, като им заповядал да постят и да се готвят за приемането на светия дар, и след известно време ги просветил със светото кръщение. А дяволът, като видял че го посрамва не само старецът, но и юношата, и че се лишава от предишната си плячка от човешки души, се измъчвал от завист и се въоръжавал против тях с цялото си коварство, макар и безуспешно. Впрочем, той намерил случай да навреди на юношата.

Веднъж Астион отишъл без благословията на своя отец да вземе вода от реката.

Като видял Астион, незащитен от благословията на стареца, врагът по Божие допущение му внушил някои греховни помисли и смутил душата на юношата. Когато се върнал в килията, Астион от срам не посмял да ги изповяда пред своя духовен отец и три дни им се подчинявал, понеже нямал сили да ги победи. Той постел, молел се със сълзи и изнурявал с труд плътта си, но нечистите мисли не отстъпвали от него, сякаш някой невидим стрелец го поразявал с тях като със стрели. А старецът забелязал смутения му и тъжен вид и му казал:

- Какво означава, чедо, твоето необичайно смущение?

Защото тази тъга, която виждам в тебе, не е тъгата на светиите, които се грижат за спасението си, а на лицето им се отразява вътрешният им плач. Струва ми се, че тази печал е смъртоносна, подобна на погубилата Ахитофел, съветника на Авесалом, и Иуда, предателя на Христа.

Тогава Астион се изповядал пред стареца:

- Преди три дни, докато ти беседваше с почтените мъже за небесните тайни, трябваше да ида за вода. Досрамя ме да поискам благословията ти пред онези мъже, а и не исках да прекъсвам беседата ви. Затова без твое знание и благослов отидох за вода и по пътя ме обви тъмен облак от зли помисли. Ето, вече трети ден се боря с него и не мога да го прогоня, затова пребивавам в смущение.

Светият старец го погледнал строго и казал:

- Защо си излязъл от вратата на килията без мое разрешение? Защо си тръгнал без благословията на Христовия иерей? Нима не знаеш, че благословията на стареца за юношите е непреодолима стена, крепка броня и непобедимо оръжие против дявола?

След тези думи заповядал на Астион да падне на земята за молитва, сам той направил същото и двамата със сълзи започнали да се молят на Бога. Когато се изправили, Астион видял някакъв черен юноша със запалена свещ, който побягнал от него с думите:

- Твоята изповед, Астионе, посрами голямата ми сила и вашата молитва ме обезоръжи.

Така живеели преподобните отци и много човешки души обърнали към Христа от идолското прелъстяване.

В това време в град Алмирис дошъл управителят на страната

на име Латрониан. Докато решавал различни държавни дела, идолослужителите наклеветили двамата свети мъже, че са вълшебници, прелъстяват мнозина с чародействата си и отвърщат хората от принасянето на жертви на боговете. Управителят веднага заповядал да ги хванат и да ги хвърлят в тъмница. Окованите светии непрестанно се молели и пеели Давидовите псалми.

Веднъж старецът казал на ученика си:

- Възлюбено чедо! Ако ни отведат на разпит и започнат да питат за името, рода и отечеството ни, няма да им отговаряме нищо, освен това, че сме християни, че това е нашето име, род и отечество и че сме раби на истинския Бог.

На сутринта управителят заповядал да пригответ на сред града съдилище и глашатаи да съберат народа. Той самият отишъл в съдилището в третия час и пратил да доведат светиите от тъмницата. Когато те се явили пред него, той ги погледнал и се ужасил, защото видял някаква чудна светлина на Божията благодат, която просветлявала лицата им. И двамата с външния си вид излъчвали достолепие. Тогава свети Епиктет бил на шестдесет години, висок на ръст, с дълга, побеляла брада. Свети Астион също бил висок, прекрасен на лице и особено блестял с красотата на целомъдрието. Той бил на тридесет и пет години. Управителят ги гледал и мълчал почти цял час, като не намирал какво да каже, а после проговорил:

- Кажете ни как се наричате, от кой род сте и от коя страна сте дошли тук?

Светиите отговорили:

- Ние сме християни!

Но управникът казал:

- Зная, че принадлежите към проклетата християнска вяра, но ви питам за вашия род и отечество.

Светиите отново му казали:

- Християни сме! Познаваме Единия Бог, нашия Господ Иисус Христос, и само на Него се покланяме, гнусим се от идолските мерзости и се отвръщаме от тези, които им се покланят, като повтаряме след псалмопевеца: “Подобни тям да бъдат ония, които ги правят, и всички, които се тям надяват”.

Като чул това, управителят много се разгневил и заповядал да ги съблекат и да ги бият дълго и без пощада. Светиите понасяли побоите и се молели:

- Господи Иисусе Христе, Учителю наш! Нека бъде над нас Твоята воля!

Виждайки тяхната твърдост, управникът още повече се разярил и казал:

- Къде е вашият Христос, Когото непрестанно призовавате? Нека сега ви помогне, нека ви освободи от ръцете ми!

А светиите повтаряли:

- Ние сме християни! Да бъде волята на нашия Бог!

Тогава управникът още повече пламнал от гняв, заповядал да ги повесят, да стържат телата им с железни остриета и да ги горят с огън. Но те само възклицавали:

- Ние сме християни! Да бъде над нас волята на нашия Бог!

Така ги мъчили до края на седмия час и тогава управникът заповядал да ги свалят и отново да ги отведат в тъмница.

Един от прислужниците на палача на име Вигиланций чул думите, които постоянно повтаряли светите при мъченията, и

като сметнал, че имат някаква особена вълшебна сила, премахваща болката от мъченията, ги запомнил и денем и нощем размишлявал върху тях. След три дни той започнал високо да възклицава пред всички:

- Аз съм християнин и да бъде волята на нашия Бог!

После отишъл в тъмницата при светиите, поучил се от тях в светата вяра и след няколко дни с целия си дом се удостоил да приеме свето кръщение. Светиите останали в тъмницата пет дни и отново били извикани на разпит. Но и сега управителят не могъл с никакви увещания да ги обърне към нечестивата си вяра и затова отново ги подложил на мъки. Отначало заповядал да посипят белезите от предишните рани с оцет и сол, а после хвърлил мъчениците в котел с кипяща смола. А светиите останали невредими в него, сякаш били в купел, повтаряйки предишните си слова:

- Ние сме християни! Да бъде над нас волята на нашия Бог!

Управителят се чудел, че са останали живи и невредими в кипящия котел, и казал:

- О, колко голяма е силата на християнското вълшебство!

После заповядал да ги хвърлят отново в тъмница, като наредил никой да не ги посещава и да не им носи хляб и вода, за да загинат от глад и жажда. Светиите останали в тъмницата тридесет дни, като се хранели със словото Божие и се укрепявали с благодатта на Светия Дух.

Докато съдели и разпитвали светите мъченици на мястото за публично наказание пред очите на целия народ, по Божието устройство в града случайно дошъл един човек от източните страни. Той разпознал Астион, понеже добре познавал родителите му, и като се завърнал в родината си, отишъл при тях и им казал:

- Видях сина ви в скитския град Алмирис с един старец на име Епиктет. И двамата бяха подложени на мъчения заради Христа.

Като чули това, родителите със сълзи започнали да го молят да им каже истината и човекът се закле в верността на думите си. Тогава бащата на Астион казал:

- Ако се сподобя да видя възлюбения ми син, веднага ще изпълня всичко, което ми нареди и на което ме научи!

И майката казала:

- Ако още веднъж в живота си видя милото ми чедо, ще оставя всичко и ще го последвам. Ако ми каже да стана християнка, няма да се откажа и заедно с него не ще се побоя от мъченията, нито от смъртта заради Христа!

После оставили къщата и имението си на верни приятели и с неколцина роби и робини отплавали в Скития. Но преди да пристигнат в град Алмирис, светите мъченици Епиктет и Астион завършили своя страдалчески подвиг.

След тридесетте дни, през които били измъчвани в тъмницата с глад и жажда, управителят отново ги призовал на съда и им казал:

- Много пъти ви питах за вашите имена, за рода и отечеството ви и вие не ми казахте истината. Мисля, че сте въплътени демони, защото и те нямат нито име, нито род. Кажете ми, въплътени бесове - само така мога да ви нарека, - ще принесете ли жертви на нашите богове? Ако не сторите това, ще наредя още днес да ви отсекаат главите.

Светиите отговорили:

- Ние сме християни, а не бесове, и с Христовото име прогонваме бесовете от телата на хората. О, ако пожелаеше и

ти да се освободиш от беса, който е в тебе! Щяхме да го прогоним със силата на Христа, нашия Бог!

Тогава управникът се ядосал и заповядал да бият светите мъченици с камъни през устата, после наредил да ги бият и с пръчки, а накрая ги осъдил да бъдат посечени с меч.

Когато извели светиите извън града на мястото за наказание, те си изпросили от палачите време за молитва и като се обърнали на изток, вдигнали ръце и очи към небето и дълго се молели на Бога. После свети Епиктет помолил първо да изпълнят наказанието на Астион, но той му казал:

- На тебе, отче, подобава пръв да приемеш тази чест - да се увенчаеш с венеца на мъченичеството, защото си презвитер Господен, мой отец и учител, а аз ще те последвам!

Свети Епиктет отговорил:

- Чедо, седемнадесет години по Божията благодат те пазех в чистота и непорочност. Нима сега ще се реша да погубя труда на толкова години и да те оставя сам, без мене? Не знаеш ли, че коварството на враговете е много хитро и на пръв поглед незабележимо? Опасявам се, че като видиш моята смърт, ще се изплашиш и ще станеш посмешище на врага. Не, чедо! Нека се уподобя на Авраам, който принасял в жертва Исаака. Върви пред мене и пръв приеми мъченическия венец. Вярвам, че свети Михаил с другите ангели, Авел с пророците, Петър с апостолите, Даниил с изповедниците са излезли да те посрещнат, чакат да те приемат и с тържествени песни да те отвеждат пред престола на Христа, нашия Спасител.

Свети Астион казал:

- Да бъде, свети отче, Господнята воля и твоята!

После се осенил с кръстното знамение и казал:

- Ти, Господи, си моят защитник! В Твоите ръце предавам духа си!

С тези думи преклонил глава пред меча и бил посечен. А свети Епиктет прегърнал тялото на ученика си и умолявал палачите да го убият в това положение. И тогава от удара на меча умрял за Христа. Всички присъстващи християни и езичници видели, че честните им тела просияли като слънчев лъч и се разнесло необикновено благоухание.

Късно вечерта Вигиланций с домашните си и другите християни взел тайно телата на мъчениците, обвил ги в чисти плащеници, помазал ги с благовония и ги погребал с почести.

В същата нощ в Латрониан влязъл зъл демон и когато на сутринта станал и както обичайно се явил в палатата, където се разглеждали държавните дела, управителят започнал като безумен да говори нелепици, после хванал меча, хвърлил се върху присъстващите и някои посякъл, а други наранил. Когато го видели да беснува, слугите го хванали, взели му меча, започнали да го бият, а после вързали ръцете и краката му и го затворили в малка стая, където след два дни умрял от страшна смърт, удушен от демона.

Родителите на Астион пристигнали в Алмирис след кончината на светите мъченици. В това време той се явил на Вигиланций и му казал:

- Баща ми и майка ми днес ще дойдат да ме търсят. Моля те, брате, яви ми любовта си, отиди на пристана, заведи ги в своя дом, успокой ги и ги утеши: Заради мене те гаснеха в голяма скръб. Освен това ги поучи в спасителната вяра и открий пред тях величието на истинския Бог.

Вигиланций веднага отишъл на пристана и там видял кораба, от който слезли родителите на Астион. Те разпитвали хората

дали не са виждали един млад човек на име Астион.

Вигиланций се приближил и казал:

- Виждам съм го и добре го познавам. Елате да отдъхнете в моя дом и аз ще ви разкажа за него.

Родителите приели с радост, а Вигиланций се стараел да ги успокои. Когато започнали да го умоляват да им разкаже за сина им, той казал, че Астион до неотдавна бил в този град, но само преди няколко дни го напуснал, защото заедно с един почтен старец се отправил в далечна страна, повикан с почести от славния ѝ цар да царува заедно с него. И така малко по малко Вигиланций им разкрил учението за другия, вечния живот, за райските обители, за Царството Небесно и за Безсмъртния Цар Христос Бог, за ангелите и ликовете на светиите, съцарстващи заедно с Христа, към които сега е причислен и техният син Астион. Като слушали такива думи, които не били чували преди, родителите му се удивлявали, умилявали, усещали в сърцата си някаква духовна радост и още по-силно желяели да знаят къде е заминал техният любим син. Тогава Вигиланций ги завел отначало в килията на светите мъченици и им показал останалите след тях свети кръст и евангелие, а после започнал беседа за евангелското учение и ги обърнал към вярата в Христа. След това им разказал за страданията на Епиктет и Астион, за това, как положили живота си за Христа, и ги отвел на мястото, където били погребани телата на светиите. Дълго плакали там родителите, а после Вигиланций им казал от вечерта да застанат на молитва и цяла нощ се молил заедно с тях на Христа Бога. Минавало полунощ, засяла и деницата, когато внезапно пред тях заблестяла ярка като мълния светлина и във въздуха се разляло чудно благоухание - в неизразима красота пред тях се явили светите мъченици. Свети Астион прегърнал майка си, целунал я с обич и казал:

- Добре, че дойде тук, ученице Христова и майко моя, Маркелина!

(Така било името ѝ.)

А свети Епиктет прегърнал Астионовия баща и го целунал с думите:

- Радвай се в Господа, възлюбени брате Александре! Сподобил си се да бъдеш причислен към вярващите и си се оказал достоен за вечно блаженство.

После двамата казали на Вигиланций:

- Радвай се и ти, възлюбени брате, защото за тебе се изпълни словото на Писанието: "който е обърнал грешник от лъжливия му път, ще спаси една душа от смърт и ще покрие много грехове".

И много друго утешително им казвали те и всичко било изпълнено с духовна сладост, а след някое време станали невидими. Родителите на Астион се преизпълнили с радост от видението и сладката беседа със светиите и излели чувствата си в молитва, като благодарили на Бога, че са се сподобили да съзерцават в небесна слава сина си, когото търсели тъй дълго и с мъка в сърцето.

В това време в скитската страна пребивавал християнският епископ Евангел. Той се криел поради гонението, но когато научил за смъртта на управителя Латрониан, без страх отишъл в град Алмирис, за да посети християните и да ги утвърди във вярата. Вигиланций довел родителите на Астион при светителя и подробно му разказал всичко за тях и за светите мъченици. Епископът прославил мъчениците, приел с радост обърналите се към Христа родители на Астион и ги кръстил в името на Отца и Сина и Светия Дух. Александър и Маркелина останали дълго при гробницата на мъчениците в пост и молитви, а после

се завърнали у дома, продали цялото си голямо имение, раздали парите на бедните, като си оставили малко за препитание, и живели богоугодно до самата си кончина.

Така се украсили на небето с мъченически венец светите преподобномъченици Епиктет презвитер и монахът Астион. Когато към тях се присъединили оставилите земята Александър и Маркелина, и те се сподобили с блаженството на светиите по благодатта на нашия Господ Иисус Христос, на Когото подобава чест и слава с Отца и Светия Дух сега и винаги, и во веки веков. Амин.

Страдание на светите мъченици Перегрин, Лукиан, Помпей, Исихий, Папий, Саторнин и Герман (II в.)

Тези свети мъченици били родом от Италия и пострадали при царуването на император Траян. Когато започнало гонението, те отплавали в града, наречен Дирахий. Там видели светия епископ Астий да виси разпънат на кръста, намазан с мед, а стършели и мухи го жилели. Светите мъченици го прославили за изповеданието на Христа. По това били разпознати като християни и войниците веднага ги хванали. На разпита те изповядали вярата си в Христа и по заповед на антипата Агриколий били качени на кораб и хвърлени в морето. Така загинали светите мъченици. Телата им били изхвърлени от вълните на брега и погребани направо тук, в пясъка. Деветдесет години по-късно светите мъченици се явили на александрийския епископ и му казали:

- Вземи телата ни.

Тогава епископът с почести погребал телата на светиите и

построил на гроба им малка църква.

В същия ден се чества кончината (през 1407 година) на преподобната Евфросиния, в света - Евдокия, велика княгиня Московска.

ЧЕТИ-МИНУТЕ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

ЖИТИЕ ПРЕПОДОБНОЙ ЕВФРОСИНИИ (В МИРУ ЕВДОКИИ) МОСКОВСКОЙ (1407 г.)

Св. преподобна Евфросиния. Икона от Россия. XVIII в

*Св. преподобна Евфросиния
(Евдокия) Московска. Икона от
Москва, 1907г.*

Святая великая княгиня Евдокия родилась в 1353 году. Она была дочерью суздальского князя Дмитрия Константиновича († 1383) и его супруги княгини Анны. С младенческих лет воспитанная в духе христианского благочестия, Евдокия отличалась тихим, кротким нравом. Но, живя в Суздале и Переяславле-Залесском, в беспокойной обстановке постоянных междоусобных распрей, которые вели с ее отцом удельные князья, с ранних лет княгиня Евдокия привыкла полагать все свое упование на Бога. В 1367 году она стала супругой благоверного великого князя московского Дмитрия Донского († 1389). Их счастливый союз был залогом союза и мира между Московским и Суздальским княжествами. Любовь к супругу и детям княгини Евдокии освящалась ее любовью к Богу. Дела христианского милосердия княгиня и ее супруг сочетали с подвигами поста и молитвы. В своей жизни они полагались на помощь святых, трудами которых была в те времена столь достославна Русская

земля.

Время жизни святой благоверной великой княгини Евдокии († 1407) совпадает с эпохой великого игумена земли Русской преподобного Сергия Радонежского, тайнозрителя Святой Троицы. Благочестивую чету можно с полным основанием считать учениками преподобного Сергия. Святитель Алексей, митрополит Московский, был близок к княжескому семейству; духовником Евдокии и Дмитрия был ученик преподобного Сергия, игумен Симонова монастыря, святой Феодор (впоследствии архиепископ Ростовский). Преподобный Сергий был крестным отцом их двоих детей (всего у княжеской четы было 8 сыновей и 4 дочери).

Большой любовью к Богу, Святой Церкви и Родине горела душа княгини. Подвиг великого князя Дмитрия по освобождению Руси от монголо-татарского ига разделяла княгиня Евдокия. Поход благоверного князя московского Дмитрия против Мамаю, победоносно завершившийся 8 сентября 1380 года на Куликовом поле, поддерживался с ее стороны горячими молитвами и делами любви. В память победы княгиня построила внутри Московского Кремля храм в честь Рождества Пресвятой Богородицы – всемирно-историческая победа русских на Куликовом поле совершилась в этот праздник. Храм был расписан выдающимися иконописцами Феофаном Греком и Симеоном Черным. Храмоздательство и основание монастырей трудами святой благоверной княгини Евдокии содействовали расцвету русского храмостроительства в XIV веке, начало которому было положено постройкой храма в честь Пресвятой Троицы Преподобным Сергием.

Постепенно жизнь святой княгини Евдокии становилась подвигом самоотречения и предания себя всецело воле Божией. В 1383 году великий князь московский должен был явиться к татарскому хану Тохтамышу. Но из-за крайнего озлобления

Тохтамыш на князя Дмитрия решили послать в Орду его старшего сына Василия, которому в то время было около 13 лет. Святая Евдокия отпустила сына и тем самым обрекла себя на двухлетнее страдание: князь Василий был задержан в Орде как заложник. В 1389 году благоверный князь Дмитрий, не достигнув сорока лет, опасно заболел и отошел ко Господу.

Овдовевшая княгиня видела свою обязанность перед Богом прежде всего в завершении воспитания детей. Вместе с тем она начала устройство Вознесенского женского монастыря в Московском Кремле, отдав под него княжеские чертоги. Видимо, изначально она мыслила этот монастырь местом своего будущего иночества. Одновременно она строила несколько храмов и монастырей в Переяславле-Залесском. Однако не только о строительстве храмов думала княгиня Евдокия: ее главной сокровенной целью после смерти супруга стало устройство внутреннего монашества, созидание храма в собственном сердце. Княгиня Евдокия стала вести тайную подвижническую жизнь. По пышным одеждам, в которых святая княгиня являлась перед людьми, нельзя было догадаться о том, что она изнуряла себя постом, бдением, тяжелыми веригами. Пришлось ей претерпеть и человеческую клевету.

*Преподобните Павел Препрости,
Варсануфий еп. Тверски, Гурий и
Герман архиеп.
Казански, Евфросиния (Евдокия)
Московска*

Святая княгиня после блаженной кончины мужа воздерживалась от непосредственного участия в государственных делах, но все же именно с ее советом связано перенесение из Владимира в Москву чудотворной иконы Пресвятой Богородицы, вызванное нашествием на Москву хана Тамерлана. Пресвятая Богородица отозвалась на всенародную мольбу. В день сретения иконы в Москве (26 августа 1395 года) Тамерлану было грозное видение во сне Светоносной Жены; устрашенный завоеватель отступил от Москвы. В 1407 году, после видения ей Архангела Михаила, предвозвестившего скорую кончину, княгиня Евдокия, «явлением Ангельским от всего земного отрешенная» (см. акафист), решила оставить великокняжеский терем и принять монашество, к которому она шла всю свою жизнь. По ее указанию был написан образ Архангела и помещен в кремлевском храме в честь Рождества Пресвятой Богородицы. При пе-

реходе в Вознесенский монастырь княгиня Евдокия исцелила слепца, который прозрел, отерев глаза краем ее одежды, также от различных недугов во время этого ее шествия исцелилось 30 человек. В обители княгиня приняла постриг с именем Евфросиния. Кроме смиренного несения иноческих подвигов, тайных для людей, но ведомых Богу, святая княгиня заложила в монастыре новую именную церковь Вознесения. В иночестве святая Евфросиния прожила несколько месяцев: 7 июля 1407 года мирно преставилась ко Господу. Тело ее было погребено в основанном ею Вознесенском монастыре.

Святость преподобной Евфросинии удостоверена чудесными знаменами милости Божией, совершавшимися на ее гробнице в течение нескольких столетий. Много раз видели, что у гроба святой Евфросинии сама возгоралась свеча. И в XIX веке здесь совершилось несколько чудесных исцелений. Так, в 1869 году, приложившись к гробнице с мощами преподобной, исцелился одержимый отрок. В 1870 году преподобная Евфросиния явилась во сне парализованной девице и вернула ей здоровье. Неизлечимо больной был возвращен к жизни через возложение на него пелены с гробницы святой Евфросинии. Ее духовный подвиг свидетельствует о том, что ни богатство, ни высокое общественное положение, ни семейные узы не могут быть непреодолимым препятствием для стяжания благодати Божией и святости.

Тропарь преподобной Евфросинии, в миру Евдокии, княгине Московской

глас 8

По земнѣм вдовствѣ Небѣсному Жениху себѣ уневѣстивши/ и в княжестем чертѣзе подвижнически пожѣвши,/ послѣжде и чертѣг, и чад твоѣх/ Бѣга ради оставила еси, преподѣбная

Евфросініе,/ и вшѣдши во обітель, тобою создáнную,/ во іночестем образе мно́ги по́двиги показáла есі,/ и свято́е твоѣ жити́е по благодáти Бóжией блаже́нною кончи́ною увеча́ла есі. / И ны́не, предстоя́щи Христу́ Бóгу, // моли́ спасті́ся душáм нáшим.

(Перевод: После земного вдовства ты сделала себя невестой Небесному Жениху и в княжеских палатах жила подвижнически, а после и палаты, и детей твоих оставила ради Бога, преподобная Евфросиния, и, поселившись в созданной тобой обители, в монашеском образе ты явила многие подвиги и святую твою жизнь по благодати Божией увенчала блаженной кончиной. И сейчас, предстоя Христу Богу, моли о спасении наших душ.)

Ин тропарь преподобной Евфросинии, в миру Евдокии, княгине Московской

глас 5

От юности предызбрáнная Бóгом угóднице,/ оста́вльши свѣтлый черто́г княжеский,/ уклони́лася есі во обітель, тобою создáнную,/ и, пучи́ну житѣ́йскаго мо́ря преплы́вши,/ ны́не со Ангелы песнослóвиши Христа́ Бóга. / Ему́же непрестáнно моли́ся, преподо́бная,/ я́ко да сохраня́ет вы́ну обітель, тобою создáнную, // и да́рует нам мир и ве́лию ми́лость.

(Перевод: С юности изначально избранная Богом угодница, оставив светлые княжеские палаты, ты пришла в обитель, тобой созданную, и, переплыв пучину житейского моря, сейчас ты с Ангелами прославляешь в песнопениях Христа Бога. Ему же не переставая молись, преподобная, чтобы Он сохранял всегда обитель, тобой созданную, и даровал нам мир и великую милость.)

Кондак преподобной Евфросинии, в миру Евдокии, княгине
Московской

глас 2

Вся красная міра сегó, яко суетная презрѣвши,/ и тѣло твоѣ
постóм и бдѣнием изнури́вши,/ непрестáнными молі́твами
Бо́гу угоди́ла еси́,/ преподо́бная Евфросі́ние,/ и, дар исцелѣний
от Него́ прияти сподóблшися,/ слепóму прозрѣние, и мнóгим
недúжным исцелѣние даровáла еси́. / Тѣмже радóстно зываемъ,
глагóлюще:// сла́ва Бо́гу, прославля́ющему святы́я Сво́я.

*(Перевод: Всеми благами этого мира ты пренебрегла, как
пустыми (и недостойными внимания), и тело твое постом и
бдением изнури́в, ты угодила Богу непрестанными
молитвами, преподобная Евфросиния, и удостоившись
принять от Него дар исцеления, даровала ты слепому
прозрение и многим больным исцеление. Потому с радостью
зываем, говоря: «Слава Богу, прославляющему святых
Своих».)*

Молитва преподобной Евфросинии, в миру Евдокии, княгине
Московской

О, преподо́бная княги́не Евфросі́ние, до́брая в жена́х
подви́жнице, прехва́льная уго́днице Христо́ва! Приими́
молѣние о нас, недостóйных, с вѣрою и любóвию к тебѣ
припада́ющих, и тѣплым к Бо́гу ходáтайством испроси́ гра́ду
Москвѣ и лю́дем от бед и напáстей сохранѣние, споспешѣствуй,
яко чадолюбивая ма́ти, ча́дом, тобо́ю собрáнным, понести́ и́го
Христо́во во благоду́шии и терпѣнии и до́бре подвизáтися ко
исправлѣнию житія́ своегó, е́же ко спасѣнию; в міре
благочѣстно живúщим испроси́ у Го́спода в вѣре твѣрдость, во
благочѣстии преспѣяние и всем, с вѣрою прибега́ющим к тебѣ
и твоея́ прося́щим по́моци и заступлѣния, подава́й всегда́

недúгов исцелéние, в скóрбех утешéние и во всем житий благопоспешéние, наипáче же умоли́ Гóспода в мiре и покая́нии земно́е жити́е преити́ нам, мыта́рств го́рьких и мук вéчных избáвиться и Цáрство Небéсное твои́м ходáтайством получи́ти, идéже ты со все́ми святы́ми Гóсподу предстои́ши, да всегда сла́вим Отца́ и Сы́на и Свята́го Дúха, ны́не и в безконéчныя вéки. Амiнь.

† **ВИЖТЕ ОЩЕ**

Против ереста на новостилието

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

За Петровият пост и въпросите, които поражда

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗТА

**ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО**

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО